

eservar l'aigua, save the water

AIGUA I COMUNICACIÓ

Ho estem fent be? Taller participatiu, 25 febrer 2010

TALLER PARTICIPATIU

AIGUA I COMUNICACIÓ, ho estem fent bé?

Celebrat al CaixaFòrum de Palma, Mallorca

25 de febrer de 9 a 14h

Ho promou

Servei d'Estudis i Planificació
Direcció General de Recursos Hídrics
Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat
Govern de les Illes Balears

Ho coordina i ho organitza

Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.

Ho dinamitza

Nívola Uyá Martin (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)
Iván González Cancela (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)

Suport tècnic

Alfredo Barón Périz (Cap del Servei de la Direcció General de Recursos Hídrics)

Hi col·labora en la gestió de l'espai

Fundació La Caixa

1	INTRODUCCIÓ	4
2	CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS.....	4
3	ASSISTENTS	5
4	OBJECTIUS DEL TALLER	7
5	PROGRAMA I ORDRE DEL DIA	7
6	DESENVOLUPAMENT DEL TALLER	8
6.1	PRESENTACIÓ INICIAL.....	8
6.2	DINÀMICA	9
6.3	ANÀLISI DE LES PROBLEMÀTIQUES	9
6.4	PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER MILLORAR LA COMUNICACIÓ	11
6.5	EXPOSICIÓ DE MATERIALS COMUNICATIUS RELACIONATS AMB L' AIGUA	13
6.6	GALERIA FOTOGRÀFICA DEL TALLER	15

1 INTRODUCCIÓ

La Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, a través de la seva Direcció General de Recursos Hídrics, planteja l'elaboració de " l'Estratègia de Comunicació per a la gestió sostenible de l'Aigua" com una mesura de caràcter transversal i complementària a unes altres que es desenvoluparan a partir del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB).

L'objectiu de l'estratègia, és establir uns criteris i directrius consensuats per a la comunicació, informació i formació dels temes relacionats amb l'aigua en les Illes Balears.

Totes les accions, principis i continguts, han d'estar al servei dels diferents sectors, convertint-se en un sistema obert que es retroalimenta, generant la credibilitat i la confiança necessàries per arribar a **ser referència en matèria de comunicació, formació i informació dels temes d'aigua.**

Per a la seva elaboració s'està seguint un enfocament participatiu, com reunions i entrevistes amb els principals actors, una consulta Delphi a un panell conformat per 35 experts/es, i el present taller.

2 CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS

Es planteja una sessió de treball oberta als diferents sectors. La informació de celebració dels tallers és de caràcter públic, doncs la pàgina web, <http://www.caib.es>, ofereix informació sobre el projecte i la possibilitat d'inscriure's en el taller participatiu.

No obstant això, per garantir una major difusió, la convocatòria es dirigeix a ajuntaments i consells, conselleries, associacions, universitat i centres d'investigació, subministradors d'aigua, mitjans de comunicació, centres de professorat i associacions professionals, així com al panell d'experts/es participants en la consulta Delphi. El llistat exhaustiu de les entitats convocades es pot consultar en la pàgina web.

Per fer efectiva la convocatòria s'estableixen unes rutines de comunicació, de tal forma que garanteixin en temps i en forma la difusió i possibilitin l'assistència als interessats/des:

- Mailing a tècnics i regidors de medi ambient de tots els ajuntaments de les illes, el 14 de gener.
- Mailing als/les experts/es del Panell Delphi, el 9 de febrer.
- Mailing general amb informació sobre el projecte i data de celebració del taller, enviat el 9 de febrer.
- Mailing de confirmació de la inscripció, el 11 de febrer.
- Mailing de reforç als CEP Centres de Professorat, el 19 de febrer.
- Mailing de reforç a Mitjans de comunicació, el 23 de febrer.
- Trucades telefòniques per comprovar la recepció correcta de la convocatòria durant la setmana prèvia a la celebració del taller, aclarir dubtes sobre la convocatòria i motivar a la participació (només de sectors no inscrits).
- Mailing recordatori als participants inscrits, un dia abans de la realització de la jornada, el 24 de febrer.

3 ASSISTENTS

De la convocatòria realitzada, 53 agents socials van confirmar la seva assistència, d'ells 16 no assisteixen, i s'incorporen 2 participants no inscrits, participant finalment 39, un 73,5% respecte als inscrits, la composició dels quals es detalla a continuació.

De les absències es destaquen els participants del sector subministradors d'aigua, que es van quedar amb poca representació. I el sector vinculat a mitjans de comunicació i comunitat educativa, que no van secundar la convocatòria.

Nom	Cognoms	Entitat	Càrrec
Adriana	Naval	Canal 4	Recicla TV
Agustí	Aguiló Capó	Laboratori de Salut Pública - Conselleria de Salut i Consum	Cap de Secció
Aina	Llauger	TV Mallorca	Responsable del programa l'Aguait
Aina Maria	Palmer	Ajuntament d'Alcúdia	Tècnica de l'Àrea de Medi Ambient
Alberto	Aparicio González	Instituto Español de Oceanografía - Centro Oceanográfico de Baleares	Ajudant Tècnic
Amanda	Garau Fullana	Confederación de Asociaciones Empresariales de Baleares (CAEB)	Responsable Medi Ambient
Antoni	Nadal Luis	Ajuntament de Santa Margalida	Tècnic Medi Ambient
Antonia	Iturbide Wipf	Ports de les Illes Balears	Cap Àrea Qualitat i Medi Ambient
Antonio	Alemany Reus	Conselleria de Salut i Consum	Cap de Negociat de Salut Ambiental
Antonio	Obrador Capó	EMAYA	Director de Projectes
Begoña	Sagardia Redondo	Laboratori de Salut Pública - Conselleria de Salut i Consum	Cap de Servei de Laboratoris de Salut Pública
Biel	Alemany Morell	Consell Insular de Mallorca	Cap de la Secció d'Agenda Local 21 i Ajudes Europees
Borja	Sintes Salom	Ajuntament de Sóller	Funcionari Regidoria de Medi Ambient
Borja Ramón	Calvo Andrada	EMAYA	Cap Secció de Comunicació
Catalina	Mariano Soler	Conselleria de Salut i Consum	Cap de servei de salut ambiental
Cati Irene	Ramis Cirer	Institut d'Estudis Ecològics INESE	Membre de la Junta Directiva
Coia	Sanchez	Associació d'Enginyeria Sense Fronteres Illes Balears	Coordinadora Grup Aigua
Concepción	González	Direcció General de Recursos Hídrics	Cap de Secció del Servei d'Estudis i Planificació
Conxi	Manresa Vich	CEP Palma	Assessora Tecnologies informació i Comunicació
Crescenciano	Huerta Bahillo	CESPA, S.A.	Gerent de Balears
Dolores	Tirado Bennasar	Universitat de les Illes Balears - Dep. Economia Aplicada	Professora Vicedecana de la Facultat de Ciències econòmiques i empresarials
Ester	Blanco	University of Innsbruck	Assistant professor
Eva	Gomis Hurtado	Conselleria de Salut i Consum	Cap de Negociat de Salut Ambiental
Francisco	Caparrós	Consell de Mallorca	Agent d'ocupació i desenvolupament Local
Ignacio	Juanico Capellà	SOREA, S.A	Cap de distribució
Irene	Coll Florit	Ajuntament d'Es Castell	Batlessa
Isidro	Ferran Blanco	Consell Insular d'Eivissa	Tècnic. Serveis tècnics

Nom	Cognoms	Entitat	Càrrec
Jaume	Morell	Consortio Aguas Provincia Sevilla	Gerent
Joan	Cantallops Socias	Agencia Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental	Supervisor
Joan	Serra Simó	Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat	Gabinet de Premsa
Joana M ^a	Garau	Direcció General de Recursos Hídrics	Tècnica
Kika	Sánchez	Ajuntament de Calvià	Tècnica Medi Ambient
Lluís	Amengual	Diario Mallorca	Coordinador Suplement Medi Ambient
Marc	Ayats Plana	Creu Roja Illes Balears	Responsable Departament Medi Ambient
Margalida	Albertí Garau	Conselleria d'Economia i Hisenda	Cap de servei de programació econòmica
Margalida	Prats Ferrer	IES Berenguer d'Anoia	Coordinadora de la Comissió mediambiental
Margalida	Comas Colom	Direcció General de Recursos Hídrics	Tècnica del Servei d'Estudis i Planificació
Margarita	Juncosa Darder	Hidroma	Hidrogeologa
Maria	Orts Rodriguez	Consell Insular de Mallorca - Dep. Cooperació local	Directora Insular d'assessorament Municipal
Maria	Planas Mas	Ajuntament de Porreres	Tècnica de Medi Ambient
Marta	Torres Vicens	Laboratori Salut Pública de Palma	Responsable de Qualitat
Mercedes	Alemaný Alemaný	Conselleria de Salut i Consum	Cap de negociat de Salut i Consum
Mercedes	Gumà Torà	Govern Balear Conselleria de Salut i Consum	Cap de secció de Salut Ambiental
Miguel Àngel	Valladares	WWF/Adena	Director Comunicació
Natalie	Solà Herron	Ports de les Illes Balears	Tècnica de Medi Ambient
Neus	Truyols Caimari	Consell Insular de Mallorca	Observatori de Polítiques Locals
Neus	Ventayol Gastalver	Creu Roja Illes Balears	Tècnica ambiental
Neus	Hidalgo	Canal 4	Recicla TV
Pablo	Balaguer Huguet	ICTS-SOCIB (OceanBit)	Tècnic Superior
Pedro J.	Carretero de Oleza	Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears	Director de l'Oficina d'Informació Urbanística
Pere	Tomas Vives	Professional independent	Professional independent
Pere Marc	Montserrat Calbo	EMAYA	Cap de planificació
Pilar	Sánchez-Mateos Rubio	Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos	Secretaria
Rosa M ^a	Mateos Ruíz	IGME	Directora Delegació Balears
Teresa	Rey-Maqueira Palmer	Laboratori de Salut Pública - Conselleria de Salut i Consum	Cap Àrea de Química

Gris: confirmació realitzada, sense assistència final

4 OBJECTIUS DEL TALLER

Els objectius plantejats són:

1. Detectar problemàtiques que se'ls hagin presentat als diferents sectors a l'hora d'abordar la comunicació en temes d'aigua.
2. Proposar actuacions que millorin les tasques comunicatives per tal de propiciar un ús sostenible de l'aigua.
3. Enfortir l'acceptació i comptar amb aliances. Aquest objectiu es comença a treballar amb la pròpia realització de la sessió de treball conjunta i el retorn de la informació una vegada acabat el taller.

5 PROGRAMA I ORDRE DEL DIA

Es va seguir el programa remès als participants en la convocatòria, estructurat en tres parts:

- **Primera part** de 9-10h, introductòria, amb una presentació institucional i dues intervencions, una en relació als resultats de la consulta delphi, i altra en relació a les bones pràctiques en comunicació ambiental.
- **Segona part** de 10-11h, presentació de participants i detecció de les principals problemàtiques a l'hora d'abordar la labor comunicativa per sectors.
- **Tercera part** de 11,30-14h, propostes d'actuació per millorar la comunicació en relació a la temàtica de l'aigua en les Illes Balears.

Estrategia Balear de Comunicació
Per a la gestió sostenible de l'aigua

Educar
Sensibilitzar
Comunicar
Informar

objetivo
Consensuar criteis i directius per a la comunicació, informació i educació sobre aigua a incorporar a la Estrategia Balear de Comunicació per a la gestió sostenible de l'aigua.

inscripció
Butlletí d'inscripció
Confirmació d'assistència a través de la Coordinació de la Estrategia
Lmental. Sostenibilitat i Futur
participacio@lmental.org
telèfon 871 950 072

lloc
Cafetorium Palma
Plaça Weyler, 3
07001 Palma

AIGUA i COMUNICACIO
Ho estem fent be?
Taller participatiu, 25 febrer 2010

programa

9-10h **Presentació**
Estrategia Balear de Comunicació per a la Gestió Sostenible de l'Aigua.
Resultats Delphi "Tendències en la comunicació ambiental"
Bones pràctiques en Comunicació Ambiental

10-11h **Detectar problemes i necessitats comunicatives**

11-11:30h **P a u s a - c a f è**

11:30-13h **Propostes d'accions comunicatives que propicien un ús sostenible de l'aigua.**

13-14h **Posada en comú i debat**

14-14:30h **Tancament**

Sr. Alfredo Barón Pérez,
Cap del Servei d'Estudis i Planificació de la DGRH de la Conselleria de Medi Ambient.

Sr. Nivola Uydá,
Coordinadora de l'Estrategia, Lmental Sostenibilitat i Futur.

Sr. Lluís Amengual,
Coordinador del Suplement de Medi Ambient del Diari de Mallorca.

Los representants dels diferents sectors organitzats en grups d'anàlisi aprofundiran en les necessitats comunicatives.

En funció de les necessitats detectades es proposaran actuacions comunicatives.

Reflexions i concreció de possibles línies a incorporar en la Estrategia de Comunicació per a la gestió sostenible de l'aigua.

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Recursos Hídrics

Lmental
Sostenibilitat i Futur

6 DESENVOLUPAMENT DEL TALLER

El taller es desenvolupa al llarg d'una jornada de treball de 5 hores.

6.1 PRESENTACIÓ INICIAL

El Sr. Alfredo Barón, Cap del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics (DGRH), realitza una primera intervenció contextualitzant l'Estratègia de Comunicació, clarificant l'objectiu de la mateixa i obrint el present taller.

La Sra. Nivola Uyá de Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop, responsable de la coordinació de l'Estratègia de Comunicació realitza una exposició dels treballs en marxa i dels principals resultats. Els aspectes més destacables són:

En relació a **"L'estudi sobre els antecedents en comunicació i aigua a les Illes Balears"**, realitzat a partir d'entrevistes a 5 institucions, 5 entitats socials i 5 subministradors d'aigua/ajuntaments, es destaquen 3 conclusions.:

- Fins a la data les campanyes de comunicació es centren en la ciutadania en general i en els centres educatius. No abordant-se la comunicació amb altres sectors com l'agrícola, el turístic, el nàutic...
- Els recursos comunicatius fonamentals són fulletons, cartells, guies... gran pes del paper i dèficit de mecanismes de comunicació més directes, participatius i vivencials.
- Subministradors d'aigua i ajuntaments, responsables de la gestió del proveïment, són els que realitzen menors actuacions comunicatives en relació a l'aigua.

Respecte a la **"Consulta a experts/es"**, es considera satisfactòria la participació, i dels resultats es destaca l'alt consens en els objectius que ha de considerar l'Estratègia de Comunicació, on l'objectiu general s'ha d'enfocar a millorar l'eficiència en l'ús de l'aigua.

Quant al públic objectiu s'assenyala que les campanyes s'han de dirigir específicament als diferents sectors, ja que és quan resulten més efectives. Es destaca la necessitat de dedicar un major esforç als sectors com l'agrícola o el turístic, nàutica i hoteleria. Per a això, els continguts, els recursos i els missatges s'han d'adaptar a cada destinatari, sense perdre rigor.

Respecte al missatge es destaquen 4 punts: s'han de lligar els recursos hídrics amb la vida quotidiana, el contingut ha de ser directe, clar i concís, l'enfocament sempre positiu i operatiu, indicant exactament què fer, i atractiu amb llenguatge senzill i recursos amens. Quant al missatge en situacions hidrològiques extremes, s'ha d'abordar l'anàlisi de causes i solucions, però sobretot s'ha de treballar en les èpoques de normalitat.

Sobre les tècniques que afavoreixen l'acceptació dels missatges, el panell destaca la gestió integral, el trio gestió-comunicació-participació, l'experimentació directa, el compromís de l'entitat, la credibilitat de la font, la visibilitat dels bons exemples i la comparació.

Es considera que el pressupost destinat al PHIB a la comunicació s'ha de triplicar per passar del 0,15% al 0,48% del pressupost que preveu el PHIB. I com punt final i en absolut acord entre els panellistes, es considera imprescindible comptar amb plans avaluadors de les actuacions de comunicació.

El Sr. Lluís Amengual, coordinador del Suplement de Medi ambient del Diari de Mallorca, realitza una presentació sobre l'estat de la comunicació ambiental a nivell general i en les Illes Balears.

Posa de manifest el lloc residual que ocupen les notícies de medi ambient en els mitjans de comunicació, sent objecte majoritàriament dels suplementes del cap de setmana.

Constata a través dels estudis realitzats per l'APIA, l'Associació de Periodistes d'Informació Ambiental, que més del 80% de la informació ambiental ens arriba per la TV, premsa i ràdio, d'aquí la importància d'un periodisme especialitzat en medi ambient, absent com a tal en les Illes Balears.

Reflexiona sobre el caràcter alarmista de les notícies i la recerca de titulars per part dels mitjans.

6.2 DINÀMICA

La discussió en grups sempre afavoreix l'anàlisi de qüestions. Per això es van establir 6 grups de treball.

En la primera fase del taller, la conformació va atendre a criteris de pertinença a un mateix sector i afí, encara que va ser necessari establir certs grups mixts. L'objectiu era formular les dificultats des del sector, contrastant les experiències amb altres representants d'entitats del mateix sector o afí.

Els grups que es van establir inicialment van ser els següents:

- Ajuntaments i Consells Insulars
- Subministradors i Gestors de l'aigua
- Entitats socials i Col·legis Professionals
- Govern dels Illes Balears
- Educació i Centres d'investigació
- Sector marí i Mitjans de comunicació

Per a la següent fase del taller, no obstant això era interessant conformar grups heterogenis, per a poder abordar les propostes de solucions des d'enfocaments més pluridisciplinats. Per a això es van refundre els grups.

6.3 ANÀLISI DE LES PROBLEMÀTIQUES

Cada grup conta amb el següent material:

- 1 exemplar de l'Informe de síntesi de la consulta a experts/as sobre "Estratègia Balear de Comunicació per a la gestió sostenible de l'aigua".
- 1 fitxa per a completar les problemàtiques i selecció de fins a les 4 prioritàries.

L'objectiu del treball de grups era reflexionar sobre les problemàtiques, barreres, dificultats, que s'hagin trobat a l'hora d'abordar la labor comunicativa en relació als temes hídrics.

Durant la dinàmica i com fruit de la discussió entre els membres de cada grup, es van seleccionar les problemàtiques més significatives (prioritàries) i en la posada en comú es van classificar segons els següents àmbits:

- estructurals
- d'entorn
- de documentació
- de recursos
- de difusió

A continuació s'inclouen totes les problemàtiques detectades pels grups d'anàlisi, tan les que van ser seleccionades com prioritàries i treballades col·lectivament, com les que no van resultar prioritàries, però van quedar registrades en les fitxes de treball, i que també poden ser d'interès per a la redacció de l'Estratègia de Comunicació.

PROBLEMES DE CARÀCTER ESTRUCTURAL SORGITS A L'HORA D'ABORDAR LA COMUNICACIÓ EN TEMES D'AIGUA	
Les prioritàries	<ul style="list-style-type: none"> • Falta de voluntat política d'implicar-se en la gestió del cicle de l'aigua. • Falta de compromís polític en transparència i comunicació. • Falta d'importància i rellevància de la comunicació. • Falta d'importància de l'educació i coneixement (de dintre a fora i educació des de petits) • Falta de coordinació interna de l'administració (duplicitat de treballs, zel en competències, diferents punts de vista, objectius i criteris)
Altres discutides als subgrups	<ul style="list-style-type: none"> • L'aigua com tema polític, el que comporta comunicació esbiaixada. • Discrepància a l'hora d'establir prioritats de comunicació entre tècnics i polítics. • L'aigua és un tema que no interessa en comparança a uns altres

PROBLEMÀTIQUES D'ENTORN SORGIDES A L'HORA D'ABORDAR LA COMUNICACIÓ EN TEMES D'AIGUA	
Les prioritàries	<ul style="list-style-type: none"> • Falta d'informació i formació sobre el cicle de l'aigua (desconeixement d'on ve l'aigua i del paper de l'individu en el cicle). • Falta de coneixement dels factors econòmics i ambientals que incideixen al preu de l'aigua (no es paga per l'aigua en si, sinó pels serveis, inclòs el tractament. Percepció errònia que l'aigua de consum és cara) • Falta de consciència social: la dolenta gestió no es percep com un problema • Desconeixement del cicle de vida de l'aigua depurada (volum, nivells de depuració, qualitat, usos...)
Altres discutides als subgrups	<ul style="list-style-type: none"> • Falta de conscienciació sobre els inconvenients que s'han d'assumir quan s'implanten mesures d'estalvi. • Falta de mesures d'ús permanent. • Interessos econòmics particulars. • Es té en compte el valor de l'aigua per motivacions turístiques i no ambientals. • Falta de costum de la ciutadania a rebre, manejar i interpretar informació tècnica. • Creences màgiques ("l'aigua ve dels Pirineus", "Mallorca s'enfonsa per la sobreexplotació d'aqüífers") • Mancada de credibilitat de l'entitat que realitza la comunicació (no es pot dir -tanca l'aixeta! si es té un 80% de pèrdues) • La disminució dels consums no repercuteix a les factures • Banalitzar el tema de l'aigua. • Es desconeix la importància dels aquífers, no obstant això resulten més visibles els embassaments (encara que només suposen 7 dels 270 Hm³.)

PROBLEMÀTIQUES DE DOCUMENTACIÓ SORGIDES A L'HORA D'ABORDAR LA COMUNICACIÓ EN TEMES D'AIGUA	
Les prioritàries	<ul style="list-style-type: none"> • Falta de Plataforma de dades fiables (disparitat de fonts i falta de dades, problemes en la transparència...)

PROBLEMÀTIQUES DE RECURSOS SORGIDES A L'HORA D'ABORDAR LA COMUNICACIÓ EN TEMES D'AIGUA	
Les prioritàries	<ul style="list-style-type: none"> Falta de recursos econòmics per al desenvolupament de les campanyes Manca de professionalització i personal especialitzat. Falta d'estructura comunicativa en l'administració i entitats (gabinets de comunicació).
Altres discutides als subgrups	<ul style="list-style-type: none"> Falta d'una avaluació prèvia sobre el moment idoni d'aplicar mesures d'estalvi. Dificultat d'avaluació: la sensibilització és a llarg termini, no es poden observar els resultats al moment.

PROBLEMÀTIQUES DE DIFUSIÓ SORGIDES A L'HORA D'ABORDAR LA COMUNICACIÓ EN TEMES D'AIGUA	
Les prioritàries	<ul style="list-style-type: none"> Falta de rigor (científic, comunicatiu, periodisme especialitzat) Falta de coneixements en tècniques i dinàmiques de comunicació. Mancada comunicació del treball que realitza l'administració (es comunica només els problemes, no el treball que es realitza ni els objectius de les diferents administracions). Informació confusa i contradictòria (es promociona l'estalvi en èpoques d'inundacions...) Alarmisme en premsa i interessos comercials darrera dels titulars. Desconeixement del llenguatge segons el públic destinatari (gent major, nens, tècnics, agricultors...) Gran quantitat d'idiomes a l'hora de comunicar-se amb el sector turístic.
Altres discutides als subgrups	<ul style="list-style-type: none"> No es comunica bé a la gent la responsabilitat social en el cicle de l'aigua. Lo efímer del missatge (la notícia desapareix a l'endemà) Dificultat de transmetre conceptes tècnics en termes plans.

6.4 PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER MILLORAR LA COMUNICACIÓ

A partir de les principals problemàtiques detectades, es van conformar els grups heterogenis i pluridisciplinats per a l'aportació de propostes d'actuació.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER SOLUCIONAR LES PROBLEMÀTIQUES ESTRUCTURALS	
1	Coordinació: <ul style="list-style-type: none"> Planificació entre els diferents sectors i institucions en la mateixa estratègia de comunicació. Treball conjunt Reunions periòdiques per a transmetre els mateixos objectius. Jornades tècniques de coordinació administrativa (Govern -Consells -Ajuntaments). Presència política i freqüència contínua. Comunicacions conjuntes: enter, inter d'administracions i amb diferents agents (ONG, empreses...) Fomentar la transversalitat
2	Optimitzar els recursos, obrir l'administració i transversalitzar.
3	Planes de comunicació a més llarg termini.
4	Cooperació interprofessional.
5	Més compromís polític: <ul style="list-style-type: none"> professionalitat del polític i formació del polític. cursos en el partit. escoles d'estiu.
6	Independència del tècnic. Independència del tècnic.
7	Formació del tècnic per a comunicar. Formació del tècnic per a comunicar.
8	Participació: Implicació d'agents socials en les estratègies de comunicació, sobretot a nivell local
9	Considerar les Agenda 21 en l'Estratègia pel seu potencial de desenvolupar les campanyes d'aigua. Reflexionar i executar les agendes 21

PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER SOLUCIONAR LES PROBLEMÀTIQUES D'ENTORN*

10	Fer servir les creences màgiques en clau d'humor, per desmuntar-les.
----	--

*Les solucions a les problemàtiques d'entorn s'aniran solucionant en la mesura que s'abordini la resta de propostes d'actuació.

PROPOSTES PER SOLUCIONAR LES PROBLEMÀTIQUES DE DOCUMENTACIÓ

11	Definir un centre de referència tècnica, on puguin acudir periodistes, científics amb objectius tècnic, sense politització. Referència SINAC (www.sinac.es)
12	Creació d'un observatori balear de l'aigua: <ul style="list-style-type: none"> • Web • Revista informativa • Dades estadístiques • Fòrums de participació ciutadana • Informació dels resultats d'estalvi per sectors. Seguiment Observatori mixt de l'administració i ens privades, on s'actualitzi el funcionament administratiu, treball realitzada, objectius, problemàtiques via web, com una única font de dades.
13	Donar a conèixer els recursos que existeixen, no crear més (redistribuir)
14	Unificar metodologia
15	Eines de consulta
16	Comptes satèl·lits de l'aigua
17	Calcular la petjada hídrica de les Illes Balears
18	Estudis
19	Promocionar publicacions periòdiques en matèria d'aigua

PROPOSTES PER SOLUCIONAR LES PROBLEMÀTIQUES DE DIFUSIÓ

20	Estratègia de campanyes: <ul style="list-style-type: none"> • dirigides (segons sectors població) • actives (a nivell local, que facin sector involucrats a la ciutadania) • Informació completa de tot el cicle de l'aigua: donar a conèixer d'on ve el nostre aigua, no només embassaments, també aqüífers. • conscienciació (cicle hidrològic, procedència de l'aigua, subterrània)
21	Redirigir els gabinets de premsa existents (actualment estan enfocats exclusivament a ús polític, redirigir-lo cap a la comunicació dels temes objecte de gestió, com l'aigua)
22	Professionalització del periodista: <ul style="list-style-type: none"> • Formació tècnic-científica dels periodistes. Formació a través de la UIB, mòduls de periodismes d'especialització ambiental. • Exigir una formació mínima dels professionals • Premis de periodisme ambiental a nivell balear • Contacte entre periodistes, tècnics i divulgadors • Promocionar el sector audiovisual i periodístic de les Illes Balears
23	Educació en escoles: <ul style="list-style-type: none"> • Formació adaptada al sector, a través del currículum escolar. • Treballs en les escoles: còmics de l'aigua • Fer una proposta al ministeri d'educació de revisar els llibres de text sobre el cicle de gestió de l'aigua
24	Màrqueting i publicitat com eina fonamental en comunicació i informació
25	Visites guiades per professionals no només a nens, sinó també a adults: plantes d'osmosis, depuradores o diferents plantes de tractament: "Viatge a una depuradora"
26	Beneficiar al bon consumidor <ul style="list-style-type: none"> • Estímul a l'estalvi a través de factures (oferir dades detallades del consum i aprofitar per a educar i aportar dades comparatives amb altres usuaris de la comunitat). • Tarifes progressives de consum d'aigua (estimulés al consumidor a l'estalvi)
27	Més protagonisme a les famílies <ul style="list-style-type: none"> • Parlar el mateix llenguatge • Recuperar les bones pràctiques de fa 2 generacions: "padrins per l'aigua"
28	Transparència en la informació. <ul style="list-style-type: none"> • Internet com eina. Utilització de la web i noves tecnologies. • Innovar en comunicació i usos de les xarxes socials de facebook...
29	Promocionar que el medi ambient sigui part de les notícies diàries de la premsa, el telediari i altres programacions: <ul style="list-style-type: none"> • Programa radio

	<ul style="list-style-type: none"> • Sèrie de dibuixos animats d'aigua • Programa de TV: documentals i reportatges d'aigua. • Pel·lícules de temàtica aigua (tipus avatar) • Col·lecció de llibres divulgatius d'aigua. • Revista balear de Medi ambient tipus "GEO" "Natura"
30	Aplicació de la petjada hídrica i distintius d'empreses: <ul style="list-style-type: none"> • Etiquetatge de productes del consum de l'aigua • Certificacions a les empreses de bones pràctiques "certificacions a productes i processos" • Que el govern Balear promoció més les ISO i les EMAS • Repercussions fiscals a la petjada hídrica en positiu i negatiu • Llista de petjada hídrica d'empreses, ajuntaments, etc.
31	Realitzar aquesta Estratègia de Comunicació

PROPOSTES PER SOLUCIONAR LES PROBLEMÀTIQUES DE RECURSOS	
32	Més recursos econòmics
33	Més criteri per a gestionar els recursos
34	Més cursos de formació.
35	Més recursos humans
36	Subvencions i línies de foment per a desenvolupar campanyes de comunicació i activitats d'educació

6.5 EXPOSICIÓ DE MATERIALS COMUNICATIUS RELACIONATS AMB L'AIGUA

Fruit de l'estudi "Anàlisi dels precedents comunicatius en relació a l'aigua en les Illes Balears" i gràcies també, a les aportacions que van realitzar algunes de les entitats participants, durant la celebració del taller, es va contar amb una taula expositiva, amb materials de comunicació en relació a l'aigua.

6.6 GALERIA FOTOGRÀFICA DEL TALLER

